

Driebladige citroen een winterharde citrus

AUTEUR LUCRÈCE ROEGIERS

FOTO'S YGGDRASIL

Geef hem de ruimte

De driebladige citroen of *Poncirus trifoliata*, ook soms meloenboom genoemd, is een uitheemse, geurige, doorlevende struik. Hij groeit van nature in Noord-China en Korea. Hij is goed winterhard, ook hier bij ons. Hij kan tot -20 °C doorstaan. Toch staat hij best wat beschermt en liefst op een zonnige plaats, al kan wat schaduw geen kwaad. Hij houdt

van een goed doorlaatbare, voedzame bodem die zelfs droog mag zijn. De groei gaat aanvankelijk langzaam, maar de struik wordt uiteindelijk een drietal meter hoog en zo'n twee meter breed met een ronde kroon. Plant hem op een goed zichtbare plaats waar je vaak komt, om er ten volle van te genieten. Maar ... zorg er eveneens voor dat je er niet te dicht langs moet lopen, want hij weet van prikken! De grillig groeiende takken zijn immers bezet met lange en erg scherpe doornen. Verder is het een fantastische plant. De jonge twijgen zijn frisgroen, net als de doornen

en de bladeren, terwijl de oudere takken en de schors bruin kleuren. De bladeren hebben een speciale vorm, ze bestaan uit drie deelblaadjes, vandaar de wetenschappelijke naam *trifoliata*.

Geurig en kleurrijk

Na enkele jaren bloeit deze struik in april - mei met geurige, witte, alleenstaande bloemen die stervormig zijn. Ondertussen ontvouwen zich de groene, drielobbig bladeren. Het is een zelfbestuivende plant, er hoeft dus geen tweede te staan om vruchten te verkrijgen. De vruchten

zijn kleine, ronde citroentjes, met een doormeter van ongeveer vijf centimeter. Eerst zijn ze groen en bij rijpheid felgeel. De citroentjes blijven lang aan de struik hangen, wat een feestelijk gezicht geeft. Ten slotte vallen ze op de grond, waar ze heel langzaam verteren.

Gebruik

De citroentjes hebben een dikke schil en ze bevatten veel pitten. Ze smaken erg zuur, volgens sommigen smaken ze naar terpentijn. Toch zijn ze bruikbaar in de keuken: zowel het sap als de schil lenen zich goed als vervanging van citroen voor allerlei bereidingen. Je kan ze bijvoorbeeld gebruiken in fruitsla en in confituur. De vele pitten vormen een uitnodiging om te experimenteren met zaaien. En dat lukt goed. De jonge struikjes groeien wel erg langzaam, maar geduld wordt beloond. Opgelet waar je de zaden bewaart, muizen appreciëren ze. Deze plant is ook als onderstam in gebruik voor appelsien- en citroenbomen.

Het is een geschikte plant voor een voedselbosrand, waar hij voldoende zon krijgt én beschutting.

Sommigen geloven dat de mensheid beheerst wordt door geheime genootschappen zoals de Illuminati of superrijke kerels uit de Tech-industrie. Mij lijkt het onzin. Ik maak me eerder over iets anders zorgen nu ik *Verweven Leven* van Merlin Sheldrake heb gelezen. Wat blijkt, meer dan we vermoeden wordt ons leven bepaald door minuscule levensvormen die al minstens 800 miljoen jaar de Aarde bevolken.

We kunnen de rol van schimmels moeilijk overschatten. Zonder de fungi of zwammen zouden er geen bomen en bossen zijn, geen vruchtbare bodems en ook geen zombie-mieren. Dat is een straffe stoot van de schimmel genaamd *Ophiocordyceps unilateralis*. Deze tropische schimmel maakt handig gebruik van de reuzenmier om zichzelf in stand te houden. Als een mier door de schimmel is geïnfecteerd, neemt die het besturingssysteem over. De mier heeft plots geen hoogtevrees meer, verlaat het nest en klimt op de eerste de beste plant. Precies op 25 centimeter hoogte dwingt de schimmel de mier om met zijn kaken de plant te omklemmen. De schimmel verteert dan het inwendige van de mier en laat een stengel uit zijn kop groeien. Daar komen de sporen uit die op langslpende mieren regenen. Hoe deze schimmel dit klaarspeelt, blijft moeilijk te verklaren.

Er zijn een aantal onderzoekers die stellen dat de schimmels er ook in geslaagd zijn de mens te gebruiken voor hun eigen eer en glorie. Zo slagen truffels erin, dankzij hun sterke geur, overal mensen in beweging te brengen. Truffeljagers gaan met hun honden de grond omwoelen op zoek naar deze delicatessen. Door het zoeken en woelen verspreiden ze de sporen. Alcohol, een product van een fermentatie waarbij schimmels een hoofdrol spelen, is nog zo iets. Onze verre voorouders die overrijp gefermenteerd fruit aten, worden wel eens de 'dronken mensaap' genoemd. Mensen kunnen energie uit alcohol halen. Daardoor zijn we volop zelf gaan fermenteren en gisten konden zich verder ontwikkelen en verspreiden.

Dus laat ons deze piepkleine levensvormen niet onderschatten. Want als ze in de mot krijgen hoe wij omgaan met de natuur, dan zou er wel eens een schimmel kunnen ontstaan die ons allemaal omvormt tot zombie-mensen.

Steven Vromman